

МІХАІЛ АЛЯКСАНДРАВІЧ АЎЛАСЕВІЧ

Нарадзіўся 20.06.1938 г. у вёсцы Прошкі Шаркаўшчынскага раёна Віцебскай вобласці. Пасляваеннае дзяцінства было нялёгкім: бацька прыйшоў з вайны інвалідам II групы, шмат давялося дапамагаць па гаспадарцы маці. У 1953 годзе пасля заканчэння школы паступіў у Полацкі педагагічны тэхнікум, які скончыў з адзнакай у 1957 годзе. У гэтым жа годзе паступіў на філалагічны факультэт Полацкага педагагічнага інстытута, у ім правучыўся 2 курсы, а пасля ў сувязі з закрыццём дадзенай ВНУ быў пераведзены ў Магілёўскі дзяржаўны педагагічны інстытут, які і скончыў з адзнакай у 1962 годзе па спецыяльнасці «Беларуская і руская мова і літаратура».

Больш за 30 гадоў жыццёвы шлях Міхаіла Аляксандравіча быў звязаны з Магілёўскім педагагічным інстытутам. З 1965 года працаваў на розных пасадах: асістэнтам (1962-1963), выкладчыкам (1964), старшым выкладчыкам (1965-1972), дацэнтам (1976-1991), прарэктарам па вучэбнай рабоце (1972-1991), першым прарэктарам (1991-1994).

У 1992 годзе яму прысвоена званне прафесара. З 1994 па 2000 год М. А. Аўласевіч – рэктар Магілёўскага педагагічнага інстытута (цяпер Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт імя А. А. Куляшова).

Ім было апублікавана больш за 80 работ, у тым ліку манаграфія, тры навучальныя дапаможнікі, 60 артыкулаў, слоўнікі, метадычныя рэкамендацыі. З навуковымі дакладамі і паведамленнямі выступаў на міжнародных і рэспубліканскіх канферэнцыях і сімпозіумах як у нашай рэспубліцы, так і за мяжой. Яго матэрыялы па сінтаксісе беларускай мовы змешчаны ў Лінгвістычнай энцыклапедыі. Імя прафесара М. А. Аўласевіча ўнесена ў кнігу "Хто ёсць хто ў сучаснай беларускай лінгвістыцы".

На ўсіх займаемых пасадах раскрываліся арганізатарскія здольнасці М. А. Аўласевіча, звязаныя, з аднаго боку, з яго разуменнем перспектывы развіцця ўніверсітэта, а з другога, уменнем працаваць з людзьмі. Ён усяляк падтрымліваў таленавітых студэнтаў і выкладчыкаў, якія рабілі першыя крокі ў навуцы ці бралі бар'еры доктарскай дысертацыі. Як рэктару яму было ўласціва імкненне да новага, прагрэсіўнага ў кіраўніцтве калектывам універсітэта.

М. А. Аўласевіч быў вядомы ў рэспубліцы як актыўны грамадскі дзеяч. З 1996 года з'яўляўся старшынёй Рэспубліканскага савета спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы таленавітых навучэнцаў і студэнтаў.

С 2000 па 2004 год М. А. Аўласевіч – намеснік Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Узнагароджаны Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР (1978). Памёр 11.03.2008 года ў Мінску.

**Падрыхтавала студэнтка 4 курса
Дзенісевіч Ангеліна**

АЗАРОЎСКІ АЛЕГ ВАСІЛЬКАВІЧ

Нарадзіўся 25.03.1935 г. у горадзе Фрунзе (цяпер Бішкек) Кіргізкай ССР (цяпер Рэспубліка Кыргызстан). Памёр 26.02.1995 г. у г. Магілёве.

Скончыў філагічны факультэт Кіргізкага дзяржаўнага ўніверсітэта па спецыяльнасці "Руская мова і літаратура" (1958), аспірантуру Кіргізкага дзяржаўнага ўніверсітэта па спецыяльнасці "Рускае мовазнаўства" (1963). Стажыраваўся ў Беларускам дзяржаўным універсітэце імя У.І. Леніна (1983, 1988).

Кандыдат філалагічных навук (1967), кандыдацкая дысертацыя "Безасабова-прэдыкатыўныя словы ў рускай літаратурнай мове першай паловы XIX стагоддзя" (навуковы кіраўнік – доктар філалагічных навук, доктар педагогічных навук прафесар А.Я.Супрун) абаронена ў Ленінградскім (цяпер Санкт-Пецярбургскім) дзяржаўным педагогічным інстытуце імя А.І. Герцэна. Працаваў старшым лабарантам кафедры моў Кіргізкага дзяржаўнага інстытута фізічнай культуры (1958), загадчыкам аддзела аспірантуры (1958-1960), выкладчыкам кафедры рускай мовы (1963-1964) Кіргізкага дзяржаўнага ўніверсітэта, старшым выкладчыкам (1964-1967), загадчыкам (1967-1968) кафедры рускай мовы Пржэвальскага дзяржаўнага педагогічнага інстытута (Кіргізія), старшым выкладчыкам (1968-1971), выконваў абавязкі дацэнта (1971-1972), дацэнтам (1972-1973) кафедры рускай мовы Тамбоўскага дзяржаўнага педагогічнага інстытута (Расія).

Дацэнт (1973-1976, 1979-1995), старшы навуковы супрацоўнік (1976-1978), выконваючы абавязкі загадчыка (1975), загадчык (1990-1994) кафедры рускай мовы МДП імя А.А.Куляшова.

Навукова-даследчая спецыялізацыя – сучасная руская мова (сінтаксіс), методыка выкладання рускай мовы, лінгвістыка тэксту (мова рускай мастацкай літаратуры) і іншыя.

Навукова-дыдактычная, спецыялізацыя–сучасная руская мова, стараславянская мова, уводзіны ў мовазнаўства, агульнае мовазнаўства, стылістыка рускай мовы, культура рускай мовы, лінгвістычны аналіз мастацкага тэксту.

Падрыхтаваў студэнт 4 курса

Шумаў Іван

БАРКОЎСКІ ВІКТАР ІВАНАВІЧ

Нарадзіўся 19.01.1900 г. у Мінску. Памёр
26.12.1982 г. у Маскве.

Вучыўся на гісторыка-філалалагічным
факультэце Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта
(1918), скончыў этнолага-лінгвістычнае
аддзяленне Петраградскага ўніверсітэта (1929),
аспірантуру Ленінградскага (цяпер Санкт-
Пецярбургскага) дзяржаўнага ўніверсітэта пры
кафедры рускай мовы.

Кандыдат філалалагічных навук (1938),
ступень без абароны кандыдацкай дысертацыі атрымаў у Маскоўскім
дзяржаўным педагагічным інстытуце.

Доктар філалагічных навук (1950), доктарская дысертацыя ў выглядзе
манаграфіі “Синтаксис древнерусских грамот: (Простое предложение)”
(Львов, 1949) абаронена на адкрытым пасяджэнні вучонага савета Інстытута
мовы і мыслення імя М.Я.Мара і Ленінградскага аддзялення Інстытута
руускай мовы АН СССР.

Доктар *honoris causa* Універсітэта імя В. фон Гумбальта ў Берліне
(1967).

Член-карэспандэнт (1958), акадэмік (1972) АН СССР, замежны член-
карэспандэнт Акадэміі навук і літаратуры ў Майнцы, Германія (1969),
акадэмік Германскай АН у Берліне (1969).

Працаваў памочнікам кіраўніка аддзела Упраўлення вышэйшымі
марскімі навучальнымі ўстановамі (1921), памочнікам кіраўніка аддзела
Штаба камандуючага марскімі сіламі Савецкай Рэспублікі (1921-1922),
выкладчыкам на рабочым факультэце пры Ленінградскім
сельскагаспадарчым інстытуце.

Прафесар (1930), загадчык кафедры рускай мовы (1930-1932)
Магілёўскага педагагічнага інстытута.

Пасля працаваў загадчыкам кафедры рускай мовы Ноўгарадскага педагагічнага інстытута (1932-1934), Нікалаеўскага педагагічнага інстытута (1934-1935), дэканам факультэта мовы і літаратуры Крымскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута ў Сімферопалі (1935-1940), загадчыкам кафедры рускай мовы Яраслаўскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута (1940-1946), Львоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя І.Франка, навуковым супрацоўнікам Львоўскага філіяла Інстытута мовазнаўства АН УССР (1946 – 1950), загадчыкам аддзела сінтаксісу ўсходнеславянскіх моў (1960 – 1982), намеснікам дырэктара (1950 – 1954), дырэктарам (1954 – 1960) Інстытута мовазнаўства АН СССР.

Галоўны рэдактар часопісаў “Русский язык в школе” (1950 – 1953), “Русская речь” (1967 – 1978).

Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1970).

Падрыхтавал студэнтка 4 курса

Драздова Юлія

ВІРКОЎСКАЯ АЛЯЎЦІНА МІХАЙЛАЎНА

Нарадзілася 10.12.1922 г. у горадзе Чаркаску Стаўрапольскага краю (Расія).

Вучылася на металургічным факультэце Інстытута каляровых металаў і золата ў горадзе Арджанікідзе (цяпер Уладзікаўказ) (1940-1942) у Паўночнай Асеціі (Расія), скончыла філалагічны факультэт Мінскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута па спецыяльнасці “Руская мова і літаратура” (1949), аспірантуру Мінскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута (пры кафедры рускай мовы) па спецыяльнасці “Руская мова” (1952).

Кандыдат філалагічных навук (1962), кандыдацкая дысертацыя “Грамадска-палітычная лексіка кнігі У.І. Леніна “Што рабіць?” (навуковы кіраўнік – доктар філалагічных навук прафесар Ц.П.Ломцеў) абаронена ў Інстытуце мовазнаўства імя Я.Коласа АН БССР.

Працавала старшым выкладчыкам кафедры рускай мовы Мозырскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута (1952-1953), кафедры рускай і беларускай моў Полацкага дзяржаўнага педагагічнага інстытута (1953-1959).

Старшы выкладчык (1959-1970), дацэнт (1970-1992), загадчык (1964-1974) кафедры рускай мовы МДП імя А.А.Куляшова.

Удзельнічала ў Вялікай Айчыннай вайне (1942-1945). Узнагароджана ордэнам Айчынай вайны II ступені (1985), медалямі “За абарону Каўказа” (1943), “За ўзяцце Будапешта” (1945) і “За Перамогу ў Вялікай Айчыннай вайне 1941-1945 гг.” (1945), “За доблесную працу з нагоды 100-годдзя з дня нараджэння У.І.Леніна” (1970), “За актыўную працу: [Нагрудны знак Усесаюзнага таварыства “Веды”]” (1979), “За працоўную адзнаку” (1981), “Ветэран працы” (1986), “Медаль Жукава” (2000), а таксама 14 юбілейнымі медалямі ў гонар Дня Перамогі над фашысцкай Германіяй і гадавін Савецкай арміі. Мае ганаровае званне “Выдатнік народнай асветы БССР” (1984).

Падрыхтавала студэнтка 4 курса

Швакава Марына

ДАЛГОЎ ЮРЫЙ СЕРАФІМАВІЧ

Нарадзіўся 06.01.1942 г. у вёсцы Глазок Мічурынскага раёна Тамбоўскай вобласці (Расія).

Скончыў гісторыка-філалагічны факультэт Мічурынскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута (Расія) па спецыяльнасці “Гісторыя, руская мова і літаратура” (1963), аспірантуру Маскоўскага абласнога

педагогічнага інстытута імя Н.К. Крупскай (пры кафедры рускай мовы) па спецыяльнасці “Руская мова” (1969). Стажыраваўся ў Ленінградскім (цяпер Санкт-Пецярбургскім) дзяржаўным педагогічным інстытуце імя А.І.Герцэна (1989).

Кандыдат філалагічных навук (1972), кандыдацкая дысертацыя “Граматычнае значэнне субстантыўных словазлучэнняў з назоўнікамі: (На матэрыяле твораў К.Г.Паўстоўскага)” (навуковы кіраўнік доктар філалагічных навук прафесар В.П.Сухацін) абаронена ў Маскоўскім абласным педагогічным інстытуце імя Н.К. Крупскай.

Працаваў настаўнікам рускай мовы і літаратуры Гамзякоўскай васьмігадовай школы (1962-1963), загадчыкам вучэбнай часткі Екацярынінскай СШ (1963-1965) Нікіфараўскага раёна Тамбоўскай вобласці загадчыкам Нікіфараўскага раённага аддзела народнай адукацыі (1965 -1967), асістэнтам, старшым выкладчыкам (1968-1975) кафедры рускай мовы Мічурынскага дзяржаўнага педагогічнага інстытута (Расія), выконваючым абавязкі дацэнта (1975) кафедры рускай мовы Жытомірскага дзяржаўнага педагогічнага інстытута (Украіна), карэспандэнтам раённай газеты “Сцяг камунізму” Дзмітраўскага раёна Тамбоўскай вобласці (1975-1976), выкладчыкам, старшым выкладчыкам, выконваючы абавязкі дацэнта кафедры рускай мовы Тамбоўскага дзяржаўнага педагогічнага інстытута (1976 - 1984), адказным сакратаром, карэспандэнтам (1984) раённай газеты “Сцяг камунізму” Дзмітраўскага раёна Тамбоўскай вобласці (Расія).

Дацэнт (1985-1995), загадчык (1985-1990) кафедры рускай мовы МДШ імя А.А.Куляшова. Навукова-даследчая спецыялізацыя – сучасная руская мова (сінтаксіс), метадыка выкладання рускай мовы, лінгвістыка тэксту (мова рускай мастацкай літаратуры) і інш. Навукова-дыдактычная спецыялізацыя – сучасная руская мова, агульнае мовазнаўства.

Падрыхтавала студэнтка 4 курса

Падалінская Вікторыя

ДЗЯНІСАЎ УЛАДЗІМІР СЯРГЕЕВІЧ

Нарадзіўся 25.12.1958 г. у вёсцы Сіпайлы Бялыніцкага раёна Магілёўскай вобласці.

Скончыў філалагічны факультэт МДП імя А.А.Куляшова па спецыяльнасці "Беларуская мова і літаратура" (1980), завочна аспірантуру Інстытута мовазнаўства імя Я.Коласа

АН БССР (пры сектары сучаснай беларускай літаратурнай мовы і культуры мовы) па спецыяльнасці "Беларуская мова" (1985).

Кандыдат філалалагічных навук (1998), кандыдацкая дысертацыя "Эпітэт як моўна-стылістычны сродак у беларускай мастацкай прозе: (Марфалагічнае выражэнне і стылістычныя функцыі)" (навуковыя кіраўнікі – акадэмік АН БССР доктар філалалагічных навук прафесар М.В.Бірыла і доктар філалагічных навук прафесар В.І.Рагаўцоў) абаронена ў Гомельскім дзяржным універсітэце імя Ф.Скарыны.

Працаваў настаўнікам беларускай мовы і літаратуры (1980-1984), дырэктарам (1984-1987) Гладкаўскай васьмігадовай школы Чавускага раёна Магілёўскай вобласці.

Асістэнт (1987-1989), старшы выкладчык (1989-2001), в.а. дацэнта (2001) кафедры беларускай мовы, намеснік дэкана факультэта славянскай філалогіі па вучэбнай рабоце (1993-2013) МДУ імя А.А. Куляшова, загадчык кафедры беларускай мовы (2013-2015 гг.).

Навукова-даследчая спецыялізацыя – лінгвістыка тэксту (мова беларускай мастацкай літаратуры) . Навукова-дыдактычная спецыялізацыя – сучасная беларуская мова, методыка выкладання беларускай мовы.

Узнагароджаны нагрудным Знакам Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь «Выдатнік адукацыі».

КЕЧЫК СОФІЯ ЯКАЎЛЕЎНА

Нарадзілася 07.11.1922 г. у горадзе Крычаве Магілёўскай вобласці.

Скончыла літаратурны факультэт МДП імя І.Д.Папаніна па спецыяльнасці "Беларуская мова і літаратура" і "Руская мова і літаратура" (1946). Кандыдат філалалагічных навук (1976), кандыдацкая дысертацыя "Дзеепрыслоўе ў сучаснай беларускай літаратурнай мове" (навуковы кіраўнік – кандыдат філалагічных навук, дацэнт Р.Н.Клюсаў) абаронена ў Інстытуце мовазнаўства імя Я.Коласа АН БССР.

Асістэнт (1946-1950), старшы выкладчык (1950-1984), дацэнт (1985) кафедры беларускай мовы МДУ імя А.А. Куляшова. Працавала на названай кафедры да 2002 года.

Мае ганаровыя званні "Выдатнік народнай асветы БССР" (1977) і "Выдатнік асветы СССР" (1985). Узнагароджана медалём "За доблесную працу ў Вялікай Айчыннай вайне 1941-1945 гг." (1946), Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР (1978), Ганаровай граматай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь (1993).

Навукова-даследчая спецыялізацыя – сучасная беларуская мова (марфалогія), беларуская дыялекталогія (лексіка), метадыка выкладання беларускай мовы, лексікаграфія (беларуская дыялектная анамастыка) і інш.

Навукова-дыдактычная спецыялізацыя – сучасная беларуская мова, беларуская дыялекталогія, гістарычная граматыка беларускай мовы, гісторыя беларускай літаратурнай мовы.

КЛЮСАЎ РЫГОР НІЧЫПАРАВІЧ

Нарадзіўся 21.01.1916 г. у вёсцы Перавалочнае Клімавіцкага раёна Магілёўскай вобласці. Памёр 27.04.1990 года ў горадзе Віцебску.

Скончыў літаратурны факультэт МДП імя М.М.Пакроўскага па спецыяльнасці “Руская мова і літаратура” (1935), аспірантуру Мінскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута імя А.М.Горкага па спецыяльнасці “Беларуская мова” (1954).

Кандыдат філалагічных навук (1961), кандыдацкая дысертацыя “Асаблівасці словаўтварэння тэрміналагічнай лексікі сучаснай беларускай літаратурнай мовы: (Па матэрыялах «Руска-беларускага слоўніка» 1953 г.)” (навуковы кіраўнік кандыдат філалагічных навук прафесар М.І.Гурскі) абаронена ў Інстытуце мовазнаўства АН БССР.

Працаваў загадчыкам вучэбнай часткі Вяляціцкай СШ (1935-1939, 1945-1950), Лотніцкай СШ (1939) Барысаўскага раёна Мінскай вобласці, выкладчыкам Гродзенскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута (1954), загадчыкам кафедры рускай і беларускай моў Полацкага дзяржаўнага педагагічнага інстытута (1954-1959), загадчыкам кафедры беларускай мовы Брэсцкага дзяржаўнага педагагічнага інстытута (1959-1962).

Дацэнт (1963-1976), старшы навуковы супрацоўнік (1969), загадчык (1962-1969) кафедры беларускай мовы, прарэктар па вучэбнай і навуковай рабоце (1970-1972) МДП імя А.А.Куляшова.

Узнагароджаны ордэнам "Знак Пашаны" (1949), медалём "За доблесную працу" (1970), Ганаровымі граматамі Міністэрства вышэйшай, сярэдняй спецыяльнай і прафесійнай адукацыі БССР (1966 і 1968).

Навукова-даследчыцкая спецыялізацыя – сучасная беларуская мова (пунктуацыя, словаўтварэнне, марфалогія, сінтаксіс), метадыка выкладання беларускай мовы, сучасная руская мова (арфаграфія, марфалогія, сінтаксіс), этымалогія (рускай мовы), параўнальная лексікалогія (беларуская і руская анамастыка) і інш.

Навукова-дыдактычная спецыялізацыя – сучасная беларуская мова, стылістыка беларускай мовы, гісторыя беларускай літаратурнай мовы.

Падрыхтаваў студэнт 4 курса

Ісачанка Раман

КОБЗЕЎ ПАВЕЛ ВАСІЛЕВІЧ

Нарадзіўся 02.01.1929 г. у вёсцы Скацкое (Саламыкава) Медзвянскага раёна Курскай вобласці (Расія).

Скончыў з адзнакай філалалагічны факультэт Курскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута (Расія) па спецыяльнасці “Руская мова і літаратура” (1952), аспірантуру Ленінградскага (цяпер Санкт-Пецярбургскага) дзяржаўнага педагагічнага інстытута імя А.І.Герцена (пры кафедры рускай мовы) па спецыяльнасці “Руская мова” (1964).

Кандыдат філалалагічных навук (1966), кандыдацкая дысертацыя “Няпоўныя сказы далучальнага тыпу ў сучаснай рускай літаратурнай мове” (навуковы кіраўнік – доктар філалагічных навук прафесар А.Г.Руднеў) абаронена ў Ленінградскім (цяпер Санкт-Пецярбургскім) дзяржаўным педагагічным інстытуце імя А.І.Герцена.

Працаваў настаўнікам рускай мовы і літаратуры Волаўскай СШ Волаўскага раёна Курскай вобласці (1952-1955), загадчыкам вучэбнай часткі (1955-1957), настаўнікам рускай мовы і літаратуры Раждзественскай СШ №2 Медзвянскага раёна Курскай вобласці (1957-1961), старшым выкладчыкам (1964-1967), дацэнтам (1967-1969), загадчыкам (1969–1974) кафедры рускай мовы Паўднёва-Сахалінскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута, дацэнтам (1974-1976) кафедры рускай мовы Тамбоўскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута (Расія).

Дацэнт (1985), загадчык (1976-1985) кафедры рускай мовы МДП імя А.А.Куляшова. Дэлегат IX Міжнароднага з'езда славістаў (1983). Мае ганаровае званне “Выдатнік народнай асветы БССР” (1982). Узнагароджаны медалём “Ветэран працы” (1989).

Навукова-даследчая спецыялізацыя – сучасная руская мова (сінтаксіс), гістарычная граматыка рускай мовы (сінтаксіс), метадыка выкладання рускай мовы, лінгвістыка тэксту (мова рускай мастацкай літаратуры), параўнальная граматыка (руская і беларускай моў, рускай і балгарскай моў) і інш. Навукова-дыдактычная спецыялізацыя – сучасная руская мова.

Падрыхтаваў студэнт 4 курса

Кананкоў Максім

ЛЯДОЎСКІ УЛАДЗІМІР АНТОНАВІЧ

Нарадзіўся 30.04.1928 г. у Мінску.

Скончыў Мінскае педагагічнае вучылішча імя Н.К.Крупскай па спецыяльнасці “Настаўнік пачатковых класаў” (1945-1949), філалагічны факультэт МДП па спецыяльнасці “руская мова і літаратура” (1959).

Працаваў слесарам завода №583 горада Саранска

Мардоўскай АССР (цяпер Мардовія) у Расіі (1948-1949), пачатковай школы №19 (1953-1960), СШ №5 (1960-1961), настаўнікам беларускай мовы і літаратуры СШ № 17 (1961-1968), СШ №28 (1968) горада Магілёва.

Выкладчык (1968-1974), старшы выкладчык (1974-1992, 1997-2001), выконваючы абавязкі дацэнта (1992-1997) кафедры беларускай мовы МДУ імя А.А.Куляшова.

Навукова-даследчая спецыялізацыя – беларуская дыялекталогія (лексіка), методыка выкладання беларускай мовы і інш. Навукова-даследчая спецыялізацыя – сучасная беларуская мова, методыка выкладання беларускай мовы.

Падрыхтаваў студэнт 4 курса

Корнеў Антон

МАМАНТАВА ЛЮДМІЛА ІВАНАЎНА

Мамантава Людміла Іванаўна нарадзілася 24 чэрвеня 1952 г.у горадзе Нясвіжы Мінскай вобласці. Скончыла філалагічны факультэт МДП імя А. А. Куляшова па спецыяльнасці "Беларуская мова і літаратура" (1973). Працавала намеснікам дырэктара па вучэбна-выхаваўчай рабоце Шчэжэрскай СШ Магілёўскага раёна (1973-1988).

З 1988 па 1992 гады – выкладчык, з 1992 па 2005 гады– старшы выкладчык, а з 2005 па 2011 гады – дацэнт кафедры рускай мовы, затым кафедры журналістыкі МДУ імя А. А. Куляшова. Людміла Іванаўна выкладала сучасную рускую мову, стылістыку і культуру мовы, методыку выкладання рускай мовы і іншыя лінгвістычныя дысцыпліны, кіравала педагагічнай практыкай на філалагічным факультэце. Аўтар вучэбна-метадычных публікацый, у тым ліку з грыфам ВМА, і навуковых артыкулаў.

Людміла Іванаўна аддала універсітэту нямала гадоў, ганарылася сваёй прафесіяй і вельмі любіла сваю працу. Каму пашчасціла вучыцца ў Людмілы Іванаўны, памятаюць яе чалавечнасць, добразычлівасць, высокі прафесіяналізм, творчы падыход да справы, яе арыгінальныя справаздачныя канферэнцыі па педпрактыцы, дзе студэнты маглі праявіць усе свае таленты; памятаюць яе смачныя пірагі, якімі ўзнагароджваліся ўдзельнікі конкурсаў. Л. І. Мамантава атрымлівала падзякі кіраўніцтва за плённую працу па выхаванні студэнцкай моладзі, за актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і правядзенні студэнцкай навукова-практычнай канферэнцыі. Таварышы па працы паважалі, шанавалі і любілі Людмілу Іванаўну за яе чалавечыя і прафесійныя якасці: дабрыню і спагадлівасць, розум і разважлівасць, прыстойнасць і надзейнасць.

Навукова-даследчая спецыялізацыя – методыка выкладання рускай мовы. Навукова-дыдактычная спецыялізацыя – сучасная руская мова, методыка выкладання рускай мовы.

**Падрыхтаваў студэнт 4 курса
Сяргеевка Антон**

ПЫШКАЛА НАТАЛЛЯ КАНСТАНЦІНАЎНА

Нарадзілася 09.06.1949 г. у горадзе Гродна. Памерла ў 16.10.1993 ў горадзе Магілёве.

Скончыла філалагічны факультэт Гродзенскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута імя Я. Купалы па спецыяльнасці "Руская мова і літаратура" (1970), аспірантуру Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У.І. Леніна (пры кафедры рускай мовы) па спецыяльнасці "Руская мова" (1977). Стажыравалася ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце імя У.І. Леніна (1985).

Кандыдат філалагічных навук (1978), кандыдацкая дысертацыя "Канфіксацыя і яе месца ў сістэме сучаснага рускага словаўтварэння: (На матэрыяле іменных дыстантных канфіксаў)" (навуковы кіраўнік – доктар

філалагічных навук прафесар П.П. Шуба) абаронена ў Беларускаім дзяржаўным універсітэце імя У.І. Леніна.

Працавала асістэнтам (1970-1974), выкладчыкам (1977-1978) кафедры рускай мовы Гродзенскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута імя Я. Купалы, малодшым навуковым супрацоўнікам сектара гісторыі беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Я. Коласа АН БССР (1978-1979).

Старшы выкладчык кафедры педагогікі і методыкі пачатковага навучання (1979), старшы выкладчык (1979-1987), выконваючы абавязкі дацэнта (1987-1990) кафедры рускай мовы МДУ імя А.А. Куляшова.

Навукова-даследчая спецыялізацыя – сучасная руская мова (словаўтварэнне). Навукова-дыдактычная спецыялізацыя – сучасная руская мова.

Падрыхтаваў студэнт 4 курса

Панталёў Аляксандар

ВАСІЛЬ ІВАНАВІЧ РАГАЎЦОЎ

Васіль Іванавіч Рагаўцоў нарадзіўся 4 студзеня 1952 г. у мястэчку Стрэшын Жлобінскага раёна Гомельскай вобласці. У 1973 годзе закончыў Мазырскі дзяржаўны педагагічны інстытут (цяпер дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя І.П. Шамякіна) па спецыяльнасці "Беларуская мова і літаратура". Некалькі гадоў настаўнічаў у Коўчыцкай сярэдняй школе Светлагорскага раёна Гомельскай вобласці.

У 1978 годзе закончыў аспірантуру ў Інстытуце мовазнаўства імя Якуба Коласа Акадэміі навук БССР і ўжо праз год абараніў кандыдацкую дысертацыю "Выражэнне прычынных адносін сінтаксічнымі сродкамі ў сучаснай беларускай літаратурнай мове (словазлучэнні з невытворнымі прыназоўнікамі)" пад навуковым кіраўніцтвам акадэміка АН

БССР доктара філалагічных навук прафесара М.В. Бірылы. Пасля аспірантуры пачаў працаваць на кафедры беларускай мовы Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта (тады педагагічнага інстытута) імя А.А. Куляшова, якую ўзначаліў у 1983 годзе, на якой атрымаў вучонае званне прафесара ў 1993 г. Вучонаму пашанцавала з настаўнікамі і калегамі. Яго навуковым кіраўніком быў адзін з найбуйнейшых беларускіх мовазнаўцаў, які адразу з прыязнасцю паставіўся да дапытлівага аспіранта і пасля шчыра сябраваў з ім доўгія гады. Кафедрай, дзе пачаў працаваць учарашні аспірант, у розныя часы загадвалі вядомыя беларускія мовазнаўцы. Малады выкладчык арганічна ўпісаўся ў шэраг яе прадстаўнікоў.

Абсяг навуковых інтарэсаў В.І. Рагаўцова ўражвае. Гэта і сінтаксіс сучаснай беларускай літаратурнай мовы, і лексіка беларускіх народных гаворак, і мова беларускай мастацкай літаратуры, і пытанні тэарэтычнай лінгвістыкі, і шмат іншых актуальных праблем беларускага і агульнага мовазнаўства. Плён навуковай працы вучонага ўвасобіўся у манаграфіях, слоўніках, шматлікіх артыкулах у беларускіх энцыклапедычных выданнях, айчынных і замежных навуковых часопісах і зборніках, матэрыялах і тэзісах дакладаў на навуковых канферэнцыях як у Беларусі, так і за яе межамі.

В.І. Рагаўцоў выхоўваў навуковую і педагагічную змену, працягваючы традыцыі магілёўскай лінгвістычнай школы. У 1999 г. прафесар В.І. Рагаўцоў быў абраны членам-карэспандэнтам Беларускай акадэміі адукацыі.

У 2002 годзе ўзнагароджаны медалём Францыска Скарыны. Акрамя навуковых пошукаў В.І. Рагаўцова, як сапраўднага філолага, вызначае майстэрскае валоданне словам. Літаратурная творчасць займала ў жыцці вучонага прыкметнае месца. Яго першы верш быў надрукаваны яшчэ ў 1967 г. у Жлобінскай раённай газеце "Камуніст". У рэспубліканскім друку з паэтычнымі творамі выступіў у 1968 г. у часопісе "Бярозка".

Вершы паэта друкаваліся ў хрэстаматыі для вучняў старшых класаў "Сэрцам роднага слова краніся" (Мінск, 1998), анталогіі беларускай паэзіі XX

стагоддзя "Краса і сіла" (Мінск, 2003), вучэбным дапаможніку А.М. Змушко "Беларуская мова і чытанне" для 10 класа (Мінск, 2007) і іншых, часопісах "Полымя", "Маладосць", "Роднае слова", газетах "Літаратура і мастацтва", "Чырвоная змена", "Настаўніцкая газета", "Наша слова", "Беларуская ніва", "Сталіца", шматлікіх абласных перыядычных выданнях.

Васіль Рагаўцоў – аўтар пяці паэтычных зборнікаў: "Сутонне" (Мінск, 1995), "Долягляд" (Мінск, 1998), "Адмыслоўцы" (Мінск, 2007), "На раскрыжы дарог" (Мінск, 2008), "Імгненне і Вечнасць" (Мінск, 2010). Асобныя вершы паэта пакладзены на музыку кампазітарам М. Яцковым.

У 1996 годзе паэт В. Рагаўцоў быў абраны сябрам Саюза пісьменнікаў Беларусі. У 2008 годзе стаў лаўрэатам літаратурнай прэміі імя Васіля Хомчанкі Магілёўскага абласнога аддзялення грамадскага аб'яднання "Саюз пісьменнікаў Беларусі" за зборнік вершаў для дзяцей "Адмыслоўцы" (2007).

**Падрыхтаваў студэнт 4 курса
Палавінскі Віталь**

ШАБАЛДЗІНА ЛЮДМІЛА ВАСІЛЬЕЎНА

Нарадзілася 10.05.1930 г. у вёсцы Стральцы Мардоўскага раёна Тамбоўскай вобласці (Расія).

Скончыла філалагічны факультэт Тамбоўскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута (Расія) па спецыяльнасці "Руская мова і літаратура" (1953). Стажыравалася ў Казанскім дзяржаўным універсітэце імя У.І. Ульянава-Леніна (1972), Ленінградскім (цяпер Санкт-Пецярбургскім) дзяржаўным педагагічным інстытуце імя А.І.Герцэна (1983), Маскоўскім дзяржаўным педагагічным інстытуце імя У.І.Леніна (1983).

Працавала выкладчыкам кафедры рускай і беларускай моў Аршанскага настаўніцкага інстытута (1951-1954), загадчыкам вучэбнай часткі школ рабочай моладзі № 6 г. Орша Віцебскай вобласці (1953-1954) і № 27 г. Мінска (1954-1956), выкладчыкам кафедры рускай і беларускай моў Гродзенскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута (1957-1959), карэктарам рэдакцыйна-выдавецкага аддзела (1959-1960), бібліятэкарам (1960-1963) Пензенскага вышэйшага артылерыйскага інжынернага вучылішча, старшым бібліятэкарам Магілёўскага машынабудаўнічага інстытута (1964).

Выкладчык (1964), старшы выкладчык (1964-2000) кафедры рускай мовы МДУ імя А.А.Куляшова.

Працавала выкладчыкам курсаў настаўнікаў рускай мовы ў Польскай Народнай Рэспубліцы (1975-1976, 1980), Германскай Дэмакратычнай Рэспубліцы (1976), Чэхаславацкай Сацыялістычнай Рэспубліцы (1982).

Узнагароджана Ганаровай граматай Міністэрства адукацыі БССР (1972).

Навукова-даследчая спецыялізацыя – методыка выкладання рускай мовы. Навукова-дыдактычная спецыялізацыя – сучасная руская мова, методыка выкладання рускай мовы, руская мова як замежная і інш.

Падыхтвала студэнтка 4 курса

Лапіла Таццяна